

Het herstel van de letterlijke interpretatie van profetie

Bron : <https://www.wayoflife.org/reports/restoring-literal-interpretation-of-prophecy.php>, 25-2-2026

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling, schema en voetnoten door M.V.

De letterlijke, naderende (imminente) terugkeer van Jezus Christus was het hart en de ziel van de fundamentalistische beweging rond de eeuwwisseling (laatste deel van de 19e eeuw en eerste deel van de 20e eeuw).

Het juiste begrip van profetie leidde tot geestelijke opwekking.

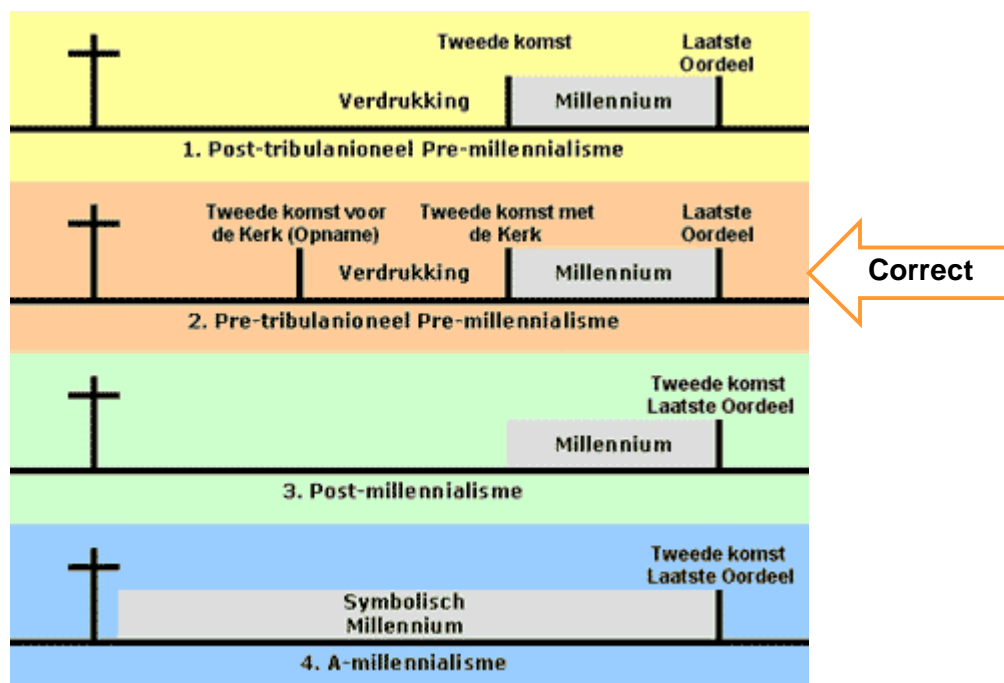
Daarvoor predikten de meeste kerken en denominaties in Engeland en Amerika (inclusief Northern en Southern Baptists) a-millennialisme of post-millennialisme. Er was geen verwachting van een naderende, imminente terugkeer van Christus.

Historicus D.W. Bebbington beschrijft de situatie in Engeland in de eerste helft van de 19e eeuw en zegt: "Het geloof dat Christus persoonlijk zou terugkeren was een innovatie in de evangelische wereld van de jaren 1820" (*Evangelicalism in Modern Britain*, p. 84).

William B. Riley zei dat toen hij in 1888 afstudeerde aan het Southern Baptist Theological Seminary, er geen pre-millennial-onderwijs op de school was (William Trollinger, *God's Empire: William Bell Riley and Midwestern Fundamentalism*). Toen Riley in 1897 in Minneapolis arriveerde om pastor te worden van de First Baptist Church, was er slechts één andere pastor in de stad die een pre-millennial standpunt vasthield (Trollinger, p. 84).

Via de fundamentalistische bijbelconferentiebeweging kwam er een nieuwe nadruk op de letterlijke interpretatie van Bijbelse profetie, een nadruk op de naderende, imminente terugkeer van Christus, en een ijver om het evangelie te prediken en de Grote Opdracht te vervullen zolang er tijd is.

Vergelijking millennialere leringen

Uit: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Mill-Trib.pdf>

Artikel XIV van de geloofsbelijdenis van de Niagara Bible Conference van 1878 stelde:

“Wij geloven dat de wereld niet zal worden bekeerd tijdens de huidige bedeling, maar snel rijpt voor het oordeel, terwijl er een vreselijke afvalligheid zal zijn in het belijdende christelijke lichaam; en daarom zal de Heer Jezus persoonlijk komen om het millennium in te luiden, wanneer Israël in hun eigen land zal worden hersteld en de aarde vol zal zijn van de kennis van de Heer; en dat deze persoonlijke en pre-millennialistische advent de gezegende hoop is die voor ons wordt gelegd in het Evangelie, WAARNAAR WIJ VOORTDUREND MOETEN UITKIJKEN”.

Let op dat deze geloofsbelijdenis de imminentie van Christus' terugkeer onderwees.

Dit was het begin van een “millennialistische beweging” in de Verenigde Staten (Ernest Sandeen, “The Baptists and Millenarianism”, *Foundations*, jan.-mrt. 1970, p. 21).

Het was simpelweg een herstel van de letterlijke interpretatie van het apostolisch tijdperk. Denk aan Romeinen 11:25-27. Paulus leerde dat Gods verbonden met Israël letterlijk vervuld zullen worden. Israël is momenteel verblind, behalve voor enkelen, zoals Petrus en Paulus, die gered zijn door geloof in Jezus als de Christus. Maar Israël zal *slechts* blind zijn *totdat* de **volheid van de heidenen**¹ is bereikt, verwijzend naar het kerktijdperk. Dan zal Israël gered worden en zullen haar verbonden letterlijk worden vervuld. Dat de apostelen en de apostolische kerken profetie letterlijk interpretererden, wordt erkend door kerkhistorici van alle overtuigingen.

“De vroege Kerk keek 300 jaar lang uit naar de naderende (imminente) terugkeer van onze Heer om te regeren, en ze hadden gelijk” (William Newell, *Openbaring*).

De aankondiging van de American Bible and Prophecy Conference in New York City zei in 1878:

“De kostbare leer van Christus' persoonlijke verschijning is, wij zijn genoodzaakt te geloven, lange tijd onder zo'n verwaarlozing en misvatting gelegen. Deze waarheid wordt zo van vitaal belang voorgesteld dat de ontkenning ervan wordt aangewezen als een van de opvallende tekenen van afvalligheid van de laatste dagen. ... na de lange slaap van de kerk staan **de wijzen eindelijk op en knappen hun lampen op ter voorbereiding op de komst van de bruidegom**”.

Nathaniel West vatte in zijn preek in New York over “De geschiedenis van de pre-millennialistische leer” de geschiedenis van het pre-millennialisme samen van het apostolisch tijdperk tot de 19e eeuw. Vol met documentatie duurde de preek waarschijnlijk twee uur om te houden. West liet uit de Schrift zien dat de eerste christenen op zoek waren naar een letterlijke verdrukking, een letterlijke terugkeer van Christus, een letterlijke bekering van Israël en een letterlijk koninkrijk. Next West toonde aan dat de “apostolische vaders” hetzelfde verwachtten. “Instemmend is de stem van de apostolische vaders, voor de pre-millennial komst, evenals de vroegste literaire christelijke monumenten die ons overal bewaard zijn gebleven, waar zij over het onderwerp hebben gesproken”. Volgens toont West aan dat in de derde en vierde eeuw de ketterij van het vergeestelijken van profetieën werd uitgevonden, waarbij Origenes en Augustinus een prominente rol speelden in deze fout. Origenes “was de eerste die suggereerde dat het Evangelie, door zijn nieuwe morele kracht, door de Geest, het heidendom in het Romeinse Rijk zou overwinnen”. Augustinus “deed meer om de kerk dertien eeuwen lang te vergeestelijken dan alle andere namen”. West laat zien dat de Rooms-Katholieke Kerk zichzelf beschouwde als het millennial koninkrijk en dat de hervormers uit de 16e eeuw de Romeinse Kerk als de Antichrist beschouwden. West toont aan dat er in Engeland in de 17e eeuw een terugkeer was naar het pre-millennialisme door sommige Westminster Presbyterianen, zoals Peter Sterry, die zei: “Als een stuk rijke munt is het al lang in de aarde begraven, maar de laatste tijd weer opgegraven”. En door de Engelse baptisten, “die hun pre-millennialisme belijdenis aan Charles II presenteerden, 1660 na Christus, behoorde de naam John Bunyan bij het aantal”. Volgens laat West zien hoe post-millennialisme in de 18e eeuw populair werd gemaakt door Daniel Whitby, die beweerde: “de bekering van de wereld tot God voordat Christus komt”. Toch hielden velen zelfs in de 18e eeuw vast aan het pre-millennialisme, waaronder de hymneschrijvers Charles Wesley, Augustus Toplady, Isaac Watts en William Cowper. West laat zien dat pre-millennialisme in de 19e eeuw door velen werd onderwezen, hoewel zij in de minderheid waren.

De sprekers van de fundamentalistische bijbelconferentie van 1878 benadrukten de imminentie van Christus' terugkeer. Ze toonden aan dat de eerste gelovigen leefden in de verwachting van

---

¹ Zie het schema: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/volheid-heidenen.pdf>

Zijn terugkeer, en beschouwden die als “nabij”. Zij zeiden dat het inderdaad “altijd dicht bij de gevoelens en het bewustzijn van de eerste gelovigen was”. Ze toonden aan dat “dit wordt erkend en bewezen door alle post-millennial uitleggers en schrijvers”. Zij zeiden: “Dit is een noodzakelijk element van de leer over de wederkomst van Christus dat het op elk moment mogelijk zou moeten zijn, dat geen enkele generatie het onwaarschijnlijk acht in de hune”.

Zij benadrukten de kracht van de leer van de onmiddellijke nood om het christelijke leven en de bediening te heiligen.

“De gebeurtenis lag altijd dicht bij de gevoelens en het bewustzijn van de eerste gelovigen. Het was de grote voltrekking waarop de sterkste verlangens van hun zielen waren gericht, waarop hun gedachten en hoop zich gewoonlijk richtten. Ze leefden in de verwachting ervan; ze werkten hard om zich erop voor te bereiden; ze waren voortdurend, in de expressieve taal van Petrus, ‘op zoek naar en haastend ernaar’. De apostelen, de eerste christenen in het algemeen, begrepen de grootsheid van die gebeurtenis; het vulde hun gezichtsveld, stond voor hun overpeinzingen als het punt van hun groeiende interesse in hun eigen en de wereldgeschiedenis; de huidige tijd, de dood, alle tussenliggende gebeurtenissen in relatieve onbeduidendheid, en lieten hen de manifestatie van Christus voelen, met haar gevolgen van onbeschrijfelijk moment voor alle ware gelovigen, was het grote doel dat zij voor ogen moesten houden als het einde van hun arbeid, het begin en de volmaking van hun glorieuze onsterfelijkheid. ... zij stellen het aan het volk van God om hen aan te moedigen in nood, hen te wekken tot trouw, ijver en volharding, en doen een beroep op hen om de goddelozen te waarschuwen en hen te benadrukken dat er voorbereiding is op de openbaringen van die dag” (James Brookes, “The Coming of the Lord in Its Relation to Christian Doctrine”, Profetische Conferentie, New York City, 1878).

De letterlijke interpretatie van profetie legde de nadruk op de terugkeer van Israël naar haar land. Een van de boodschappen op de conferentie van 1878 was “The Gathering of Israel” van William Nicholson. Hij citeerde passages zoals Ezechiël 36-37, Amos 9 en Zacharias 14, en zei dat deze “mogelijk alleen kunnen verwijzen naar het letterlijke Israël en hun herstel in Palestina”.

Dit was 19 jaar vóór het Eerste Zionistische Congres onder leiding van Theodor Herzl (1897), dat de eerste praktische stap was richting de terugkeer van Joden naar hun vaderland.

Ten tijde van de profetieconferentie van 1878 leek zo’n terugkeer menselijk gezien onmogelijk, aangezien het land werd gecontroleerd door de islamitische Ottomanen die niet van plan waren de Joden op enige significante manier terug te laten keren en zeker niet om hen een Joodse natie te laten stichten.

De heropleving van gezond profetisch begrip beroerde ook in Groot-Brittannië.

In 1840 publiceerde de Church of Scotland *A Course of Lectures on the Jews* door verschillende bedienaars. Lezing XI had de titel “Future Prospects of the Jews” door Patrick Fairbairn. Er werd onduidelijk gesteld dat er letterlijk een vervulling zal zijn van de profetieën over de terugkeer en bekering van Israël.

In 1841 publiceerde **Edward Bickersteth** *The Restoration of the Jews to Their Own Land, in connection with their future conversion and the final blessedness of our earth*. Bickersteth zei: “er is een groeiende belangstelling die zich verspreidt onder de volken van de aarde met betrekking tot hen [de Joden]” (p. viii). Bickersteth geloofde dat de Joden gedeeltelijk zouden worden hersteld in een niet-bekeerde staat vóór hun bekering. “Ik denk dat we ook overvloedig bewijs hebben ... dat de Joden gedeeltelijk zullen worden hersteld in een niet-bekeerde staat, en dat dit is wat we als eerste moeten verwachten; en dat het goed is dit te zien, zodat wij niet misleid worden door hun eerste herstel, want als dit het begin van hun zaligheid was, in plaats van, na een korte periode van rust, Ezechiël 38:11, het begin van hun laatste en grootste onrust, vóór hun laatste bevrijding en volle glorie, Ezechiël 38, 39” (Bickersteth, *The Restoration of the Jews to Their Own Land*, 1841).

Dit werd geschreven een halve eeuw voordat de Joden begonnen met een belangrijke terugkeer naar het land en meer dan 100 jaar voordat de moderne staat Israël werd gesticht.

In 1843 leerden *Lectures on the Conversion of the Jews*, uitgegeven door de British Society for the Propagation of the Gospel among the Jews, een letterlijke terugkeer van de Joden naar hun land en

een letterlijk millennium van de Joden. In Lezing 1 zei James Hamilton dat Jeruzalem “opnieuw bevolkt zou worden met precies hetzelfde ras dat het bijna tweeduizend jaar geleden verliet”.

In 1844 publiceerde **Alexander Keith** *Het Land Israël, volgens het Verbond met Abraham, met Isaak en met Jakob*, waarin hij leerde dat Israël hersteld en gezegend zal worden.

In 1864 sprak de beroemde baptistenpredikant **Charles Spurgeon** voor een bijeenkomst van de British Society for the Propagation of the Gospel among the Jews die bijeenkwam in de Metropolitan Tabernacle. Dit was destijds de grootste non-conformistische kerk in Londen, met ongeveer 3.000 leden. De Tabernakel bood plaats aan 5.000 mensen, maar nog eens 1.000 mensen vulden routinematig de gangpaden en de achterkant van het gebouw. Met een prediking uit Ezechiël 37:1-10, die hij letterlijk opvatte, zei Spurgeon: “De betekenis van onze tekst, zoals geopend door de context, is het meest duidelijk, als woorden iets betekenen, ten eerste, dat er een politieke herstel zal zijn van de Joden naar hun eigen land en hun eigen nationaliteit. En ten tweede is er in de tekst en in de context een heel duidelijke verklaring dat er een geestelijk herstel zal plaatsvinden – in feite een bekering – van de stammen van Israël. Israël is nu van de kaart van naties verdwenen. Haar zonen zijn verspreid over de wereld. Haar dochters rouwen naast alle rivieren van de aarde. Haar heilige lied wordt gedempt – er regeert geen koning in Jeruzalem! Ze brengt geen gouverneurs naar voren onder haar stammen. Maar ze moet worden hersteld! Zij zal worden hersteld ‘als uit de dood’”.

John Darby (1800-1882) en de Plymouth Brethren hadden een grote invloed op de heropleving van de letterlijke interpretatie van Bijbelse profetie. Darby is een van de grondleggers van de moderne dispensationalistische theologie. Als student aan Trinity College in Dublin werd hij door Richard Graves beïnvloed bij het letterlijk interpreteren van profetieën en verwachtte zo een letterlijke terugkeer van Israël naar het land, een nationale bekering en de vestiging van het koninkrijk van Christus, dat Graves “een groot tijdperk in de goddelijke bedelingen” noemde. Israël zou een grote rol spelen in dit koninkrijk. Graves maakte onderscheid tussen “het Joodse schema” en “de heidense of christelijke dispensatie” (Thomas Ice, *A Short History of Dispensationalism*). De basis van Darby’s dispensationalisme is de consistente normale-letterlijke interpretatie van profetie, en dit leidt tot het besef dat er een duidelijk onderscheid is tussen Israël en de Kerk en dat Gods verbonden met Israël letterlijk zullen worden vervuld. Dit leidt vanzelfsprekend tot een pre-verdrukkingsopname (pre-tribulation opname) om de Kerk van de aarde te verwijderen voor de voltooiing van Gods programma voor Israël, zoals beschreven in Daniëls 70-wekenprofetie (Da. 9:24-27). Of men het nu eens is met een zeven-tijdperk-dispensationalistische visie (Darby hield het voor zes tijdperken; anderen hebben de tijdperken op andere manieren verdeeld), het grote voordeel van dispensationalisme is de letterlijke interpretatie van profetie, met een letterlijke Verdrukking (tribulation) en letterlijke Millennium, de nadruk op de naderende, imminente terugkeer van Christus, en een duidelijk onderscheid tussen Israël en de Kerk. Volgens ons is het onmogelijk om de Schrift goed te begrijpen zonder deze principes.

Dispensationalistische theologie was tegen de eeuwwisseling de overheersende opvatting over profetie onder conservatieve bijbelgelovigen. Het dispensationalisme kwam naar Noord-Amerika via Darby en andere Broeders vóór de Burgeroorlog. Na de oorlog grepen dispensationele leerstellingen de geesten van een aanzienlijk aantal christelijke leiders, en in 1875 waren de kenmerken ervan verspreid over heel Canada en de Verenigde Staten. Het dispensationalisme verspreidde zich via prediking, conferenties, de oprichting van scholen en literatuur. Rond de eeuwwisseling was het dispensationalisme goed bekend en werd het snel het populairste evangelische theologische systeem” (Ice, *A Short History of Dispensationalism*).

James Brookes promootte het dispensationalisme via de Niagara Bible Conference, via *The Truth* magazine en via zijn boek *Maranatha*.

Arno Gaebelein promootte het dispensationalisme via zijn invloedrijke tijdschrift *Our Hope*, zijn boeken *The Prophet Daniel: A Key to the Visions; Revelation, an Analysis and Exposition; Conflict of the Ages; Current Events in the Light of the Bible*; en zijn commentaarserie *The Annotated Bible*. Hij was een evangelist voor de Joden in New York City. “Gaebeleins talenten als profetische bijbelleraar en dispensationele analist van actuele gebeurtenissen en de staat van het wereldwijde Jodendom maakten hem tot een vaak geciteerde leraar van andere fundamentalistische leiders” (Joel

Carpenter, Revive Us Again, p. 26). Gaebelein maakte zich los van de Methodist Episcopal Church vanwege haar liberalisme.

Een andere prominente naam in de heropleving van Bijbelse profetie was **W.E. Blackstone** (1841-1935), de eerste decaan van BIOLA (het Bijbelinstituut van Los Angeles) en de oprichter van de Chicago Hebrew Mission. Begin 1900 gaf de rijke zakenman zijn spaargeld en luxueuze huis weg om een leven te leiden van rondreizend Bijbelonderwijs, evangelisatie en schrijven (Paul Rood, "The Forgotten Founder", *Biola magazine*, herfst 2013). Hij stond graag simpelweg bekend als W.E.B. en sloot zijn brieven vaak af met de uitspraak: "Ik ben slechts een loopjongen voor Jezus". Hij was een populaire spreker op de bijbelconferenties in de Verenigde Staten. In 1878 publiceerde Blackstone *JESUS IS COMING*, die een grote invloed had op de verspreiding van dispensationalistische theologie. Het verkocht miljoenen exemplaren en werd vertaald in meer dan 40 talen. In november 1890 organiseerde Blackstone een conferentie waarin werd opgeroepen tot de terugkeer van de Joden naar hun vaderland. Het heette "De Conferentie over het Verleden, Heden en Toekomst van Israël". Blackstone stelde een pleidooi op getiteld "A Proclamation for a Homeland for Persecuted Russian Jews in Palestine" (beter bekend als "**The Blackstone Memorial**") en overhandigde dit in maart 1891 aan de Amerikaanse president Benjamin Harrison. Er stond: "Waarom geven ze Palestina niet weer terug? Volgens Gods verdeling van naties is het hun thuis; een onvervreemdbaar bezit waaruit zij met geweld werden verdreven. ... Wij geloven dat dit een geschikt moment is voor alle naties, en vooral de christelijke naties van Europa, om vriendelijkheid te tonen aan Israël. Een miljoen ballingen, door hun verschrikkelijke leed, doen een beroep op onze sympathie, rechtvaardigheid en menselijkheid. Laten we hen nu teruggeven aan het land waarvan zij zo wreed zijn beroofd door onze Romeinse voorouders". Blackstone veroverde de handtekeningen van 413 prominente figuren en organisaties in Amerika, waaronder John D. Rockefeller en J. Pierpoint Morgan, twee van Amerika's rijkste mannen. Het Blackstone Memorial werd gepubliceerd in vele seculiere kranten, waaronder de *New York Times* en de *Boston Herald*, en in vele Joodse en christelijke publicaties, en "leidde tot een storm van controverse in de internationale pers". President Wilson toonde interesse in het document en men denkt dat het hem heeft beïnvloed om zijn aanvaarding te geven van de Britse Balfour-verklaring, dat Britse steun belooft voor een Joods thuisland in "Palestina".

Gebeurtenissen in de eerste helft van de 20e eeuw brachten een steeds grotere wending naar pre-millennialisme en een steeds grotere interesse in de vervulling van profetie.

De terugkeer van Joden naar het land nam snel toe, beginnend rond de eeuwwisseling. De Zionistische Beweging werd in 1897 opgericht door Theodor Herzl met als doel de Joden terug te brengen naar hun land en de moderne staat Israël te vestigen. De terugkomsten werden "Aliyah" genoemd, wat Hebreeuws is voor opklimmen en verschijnt in Jesaja 2:3 en Mica 4:2, "Kom, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob". In 1801 waren er slechts ongeveer 5.000 Joden in Palestina. Na de Eerste en Tweede Aliyah (1881-1914) waren er ongeveer 60.000. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog in 1939 was het aantal Joden gestegen tot 450.000.

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918) was een weerlegging van het post-millennialisme, dat beloofde dat de "kerk" het koninkrijk van God zou brengen door de wereld te hervormen. De verwoesting van 's mensen Eerste Wereldoorlog was een duidelijk bewijs dat de wereld niet op weg was naar het koninkrijk van God.

In 1917 beloofde de Balfour-verklaring Britse steun aan een Joods vaderland.

In 1918 werd Palestina door de Britten op de Ottomanen veroverd. Dit maakte een einde aan 700 jaar moslimcontrole over Israëls land en effende de weg voor de terugkeer van de Joden en de stichting van de moderne staat Israël.

In november 1947 stemden de Verenigde Naties voor de opdeling van "Palestina" in Joodse en Arabische staten. Het plan werd door de Algemene Vergadering van de VN aangenomen door een stemming van 33-13, waarbij 10 leden, inclusief Groot-Brittannië, zich onthielden.

In mei 1948 werd de nieuwe staat Israël aangekondigd door David Ben-Gurion, die Israëls eerste premier werd. Onmiddellijk moest het prille land, zonder modern leger, een oorlog voeren met de Arabische Liga bestaande uit vijf goed uitgeruste legers. Na 18 maanden strijd won Israël de

Onafhankelijkheidsoorlog tegen alle verwachtingen in. Het was Gods tijd dat zij terug in het land was om het toneel te scheppen voor de 70e jaarweek van Daniël die begint met een vredesverbond met de Antichrist en de bouw van de Derde Tempel (Daniël 9:27).

(Voor meer over deze spannende geschiedenis zie *Jews in Fighter Jets: Israel Past, Present, and Future*, een boek van 590 pagina's plus 16 PowerPoint-presentaties vol met meer dan 2.650 hoogwaardige kleurenfoto's, tekeningen, historische reconstructies en videoclips, waarvan het merendeel op locatie is genomen in Israël en andere landen. Dit pakket is verkrijgbaar bij www.wayoflife.org.)

Een andere grote invloed in de grote profetiebeweging van de 20e eeuw was C.I. Scofield en de Scofield Reference Bible².

Cyrus Ingerson Scofield (1843-1921), een populaire spreker op een bijbelconferentie, bracht het idee van zijn referentiebijbel voor het eerst aan bij Arno Gaebelein tijdens de Sea Cliff Bible Conference in 1901.

Na de Burgeroorlog diende Scofield als advocaat, staatswetgever in Kansas en als officier van justitie. Hij werd in 1872 gedwongen af te treden als officier van justitie "onder een wolk van schandaal". Hij dronk veel. Hij liet zijn vrouw en twee dochters achter (een zoon, Guy, was overleden), en zij kreeg in 1877 een wettelijke scheiding wegens verlatenheid.

In 1879 had hij een bekeringservaring op 36-jarige leeftijd. Hij verzoende zich niet met zijn vrouw en zij scheidde in 1883 van hem. In 1884 trouwde hij met Hettie Hall von Wartz, met wie hij één zoon kreeg, Noel Paul.

Scofield kreeg les in dispensationalistische theologie van James Brookes, pastor van de Walnut Street Presbyterian Church van St. Louis.

Ondanks zijn echtscheiding en hertrouwen was hij van 1882 tot 1905 predikant van congregationalistische kerken. De eerste was de First Congregational Church van Dallas, Texas (1882-1896), later Scofield Memorial Church genoemd. Daar had hij succes op alle niveaus van de samenleving. Het ledenaantal groeide van 14 naar 812. Vroeg in zijn bediening in Dallas gaf hij bijbelstudies in het huis van een bar-eigenaar, en de man en zijn vrouw kwamen tot Christus. Er werd gezegd dat "zij waarschijnlijk vijfenzeventig zielen tot Christus leidde na haar bekering". Hij gaf elke week twee evangeliebijbelstudies in verschillende huizen. "Dergelijke bekeringen, gemaakt in het bijzijn van hun burens, waren oprecht. Er was geen simpele formaliteit van 'lid worden van de kerk', zoals zoveel mensen tegenwoordig bij de kerk – als een sociale club. Deze mensen namen Jezus Christus als hun persoonlijke Verlosser; Ze wisten dat hun burens hen in de gaten zouden houden om te zien of het iets zou betekenen in veranderde levens; zij vertrouwden erop dat Christus zelfs dat wonder zou laten gebeuren; en Hij was trouw aan hun vertrouwen, zoals altijd" (Charles Trumbull, *The Life Story of C.I. Scofield*).

Scofield werkte samen met D.L. Moody en was predikant van de Trinitarian Congregational Church van East Northfield, Massachusetts, van 1895 tot 1902. Het werd "Mr. Moody's Church" genoemd omdat de evangelist daar in vroegere jaren vaak predikte. Northfield was de locatie van Moody's Northfield School voor meisjes en Mount Hermon School voor jongens. Hier ontwikkelde Scofield de *Scofield Bible Correspondence Course*³, die in 1915 door 10.000 studenten was bestudeerd. Hij werd gekocht door het Moody Bible Institute.

Beïnvloed door Hudson Taylor richtte Scofield in 1890 de Centraal-Amerikaanse Missie op. Zoals we hebben gezien, wakkerde de "fundamentalistische" beweging, gedreven door de letterlijke

---

² De **Scofield Reference Bible** is een wijdverspreide studiebijbel. Geredigeerd en geannoteerd door de Amerikaanse Cyrus I. Scofield, populariseerde het dispensationalisme aan het begin van de 20e eeuw. Uitgegeven door Oxford University Press en met de volledige tekst van de traditionele, **King James Version**, verscheen het voor het eerst in 1909 en werd het in 1917 door de auteur herzien. (Wiki).

³ De **Scofield correspondence Bible study course** vormde de basis voor zijn *Reference Bible*, een geannoteerde en breed verspreide studiebijbel die voor het eerst werd uitgegeven in 1909 door Oxford University Press. Scofields aantekeningen onderwijzen futurisme en dispensationalisme, een theologie die in het begin van de negentiende eeuw werd ontwikkeld door de Anglo-Ierse John Nelson Darby. (Wiki).

interpretatie van profetie en het besef van de naderende, imminente terugkeer van Christus, een passie voor evangelisatie en wereldmissies aan.

Scofield richtte samen met Lewis Sperry Chafer in 1914 de **Philadelphia School of the Bible** op. Het was een tweejarig curriculum dat zich richtte op een overzicht van de Engelse Bijbel. De ijver voor Bijbelstudie, om van elke gelovige een effectieve bijbelstudent te maken, om christelijke werkers te trainen in het Woord van God, was een integraal product van de fundamentalistische opwekking.

Scofields grootste invloed kwam via de **Scofield Reference Bible**. Het heeft een onmetelijke invloed gehad op het verspreiden van dispensationele theologie en het stimuleren van ernstige Bijbelstudie. Scofield deed het grootste deel van het werk, maar werd bijgestaan door prominente fundamentalistische predikers zoals James Gray, William Erdman, Arno Gaebelein en A.T. Pierson.

De Scofield Bijbel werd voor het eerst gepubliceerd in 1909 door Oxford University Press, nadat de decanen en presidenten van de colleges unaniem voor de publicatie hadden gestemd. Een verbeterde editie die in 1917 verscheen, werd de standaard "Old Scofield".

Er werden in 1930 één miljoen exemplaren verkocht, twee miljoen tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog (1945), vijf miljoen in de 21e eeuw. Het is vertaald in het Duits, Frans, Spaans, Portugees, Hongaars, Swahili en Russisch. In 1967 werd een *New Scofield Bible* gepubliceerd. Het werd geproduceerd door een commissie met onder anderen Charles Feinberg, Frank Gaebelein, Allan MacRae, Alva J. McClain, Wilbur Smith en John F. Walvoord. Het bevatte 700 nieuwe voetnoten en 15.000 extra kruisverwijzingen. In 2019, 110 jaar na de eerste verschijning, worden zowel de Old als de New Scofield nog steeds uitgegeven door Oxford Press. Bovendien, aangezien de Old Scofield in het publieke domein is, is deze gedrukt door enkele particuliere uitgevers, zoals Barbour en Local Church Bible Publishers.

De Scofield Reference Bible zit boordevol bijbelhulpmiddelen. Het bevat inleidingen bij elk boek van de Bijbel, data van gebeurtenissen bovenaan elke kolom (gebaseerd op James Ussher), alineakoppen, woorddefinities, kruisverwijzingen, notities, concordantie, kaarten. Het heeft een systeem van kettingreferenties die belangrijke onderwerpen via de Bijbel traceren. Scofield had een gave om te systematiseren en te verankeren. De aantekeningen zijn beknopt maar grondig en veel ervan zijn zeer nuttig, zoals de studies over de Levitische offers en de commentaren op de profetische boeken. De alineakoppen in de evangeliën bevatten parallelle passages. De Scofield Reference Bible is dispensationeel en conservatief, wat betekent dat het theologisch liberalisme verwerpt.

De *Scofield Reference Bible* uit 1917, hoewel gebaseerd op the King James Bible bevat kanttekeningen ter ondersteuning van de kritische Griekse tekst, en de *New Scofield* van 1967 plaatst de tekstwijzigingen direct in de Bijbeltekst.

C.I. Scofield is door sommigen gedemoniseerd, maar hoewel we het op veel punten niet met hem eens zijn, zijn we ervan overtuigd dat hij de Heer kende en dat zijn passie was om Christus die hem heeft gered te behagen en Gods volk te helpen de Bijbel beter te begrijpen. Hij zag de Bijbel als Gods onfeilbare Woord, hield ervan en wilde dat het door al Gods volk begrepen zou worden. Zoals elke andere heiligen van de Heer was hij gewoon een zondaar die door genade was gered en had hij veel "wratten". Dit geldt ook voor de heiligen die verschijnen in Gods Faith Hall of Fame in Hebreëën 11. En dit geldt zeker voor ieder individu dat in deze geschiedenis van fundamentalisme en fundamentele baptisten voorkomt, deze auteur niet uitgezonderd.

Lewis Sperry Chafer kende Scofield erg goed en had veel respect voor hem en voor de Scofield Reference Bible. Nadat hij Dallas Theological Seminary had opgericht, vertelde Chafer de studenten rond de jaren dertig:

"Nu ben ik van mening dat de Scofield-bijbel een van Gods kostbaarste geschenken aan de kerk in de laatste dagen is. ... Wees nooit een criticus van iets zo geweldigs als de Scofield Bijbel. Ik twijfel er niet aan dat je ergens iets fouts kan vinden. Er zijn een of twee plekken waar, als ik de definitie had gemaakt, ik die had aangepast. Maar dat stelt niets voor. Ik ben niet in de positie om dr. Scofield te bekritisieren. En wanneer sommige van deze critici die opstaan om er kritiek op te werpen iets produceren dat zo'n grote zegen voor de kerk is als de Bijbel van dr. Scofield, dan luister ik

graag naar hen. Maar als hun eigen getuigenis een vacuüm en leeg is, ga ik niet veel aandacht besteden aan wat ze zeggen. Oh, hoeveel levens zijn er veranderd en hoeveel zijn er gezegend in hun studie van de Schrift door deze gewoon te volgen. ... Het mag mij een voorrecht zijn om eens een uur in de kapel te nemen om te spreken over de persoonlijke relatie en mijn mening over deze man [Scofield], die ik denk dat de grootste christen is die ik ooit heb gekend – zonder enige twijfel – een geweldige christen, zo wonderbaarlijk evenwichtig in al zijn denken en in al zijn leer. Ik denk dat hij de onovertroffen leraar van de vorige generatie was. Er is niemand anders die met hem kan vergeleken worden. Geen andere” (“A Voice from the Past”, Grace Gospel Press).

---

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm